

**Виконання 2018 року обласної Цільової національно-культурної програми “Збереження та розвиток етнічної, культурної та мовної самобутності національних меншин у Миколаївській області”
на 2014 – 2018 роки**

- Метою Програми є створення сприятливих умов для сталого збалансованого розвитку національних меншин на Миколаївщині, реалізація їх внутрішнього потенціалу та стимулювання громадської активності, підвищення ефективності комунікації органів виконавчої влади з інститутами етнічних громад, удосконалення правових механізмів та практик державної етнонаціональної політики.
- Програма спрямована на забезпечення консолідації багатонаціональної громади регіону, утвердження принципів толерантності і міжнаціональної злагоди, підтримку діяльності національно-культурних товариств та центрів національних культур в області.

Виконання Програми надало змогу:

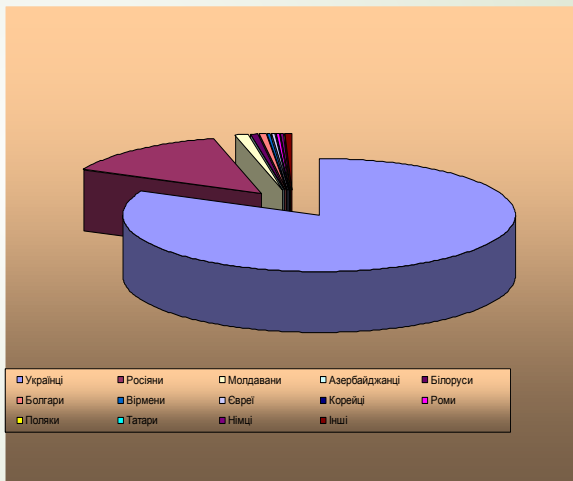
- ☐ реалізувати у більш повному обсязі положення Закону України "Про національні меншини в Україні" та Закону України "Про засади державної мовної політики в Україні", а також вирішити низку регіональних проблем;
- ☐ забезпечити здійснення в області єдиної державної політики у сфері міжнаціональних відносин з урахуванням світового досвіду інтеграційної політики;
- ☐ задовольнити культурні, інформаційні та мовні потреби національних меншин, зберегти їх етнічну ідентичність і національно-культурну автономію;
- ☐ продовжити роботу щодо подальшої підтримки діяльності національно-культурних товариств, центрів національних культур, недільних шкіл;
- ☐ більш широко використовувати духовний, культурний і науковий потенціал для реалізації в області державної етнонаціональної політики;
- ☐ забезпечити координацію та інтеграцію зусиль з проведення різноманітних заходів за пропозиціями національно-культурних товариств;
- ☐ підтримувати позитивний імідж Миколаївщини як полікультурного краю.
- ☐ Загалом реалізація заходів Програми забезпечило гармонійне співіснування осіб, які належать до національних меншин і проживають в області, що є одним із пріоритетних напрямів державної політики на сучасному етапі у цій сфері.

Національний склад населення області

Все населення 1 262 899

У тому числі:

■ українці	1034446
■ азербайджанці	1482
■ білоруси	8369
■ болгари	5614
■ вірмени	4277
■ гагаузи	877
■ греки	326
■ грузини	823
■ євреї	3263
■ корейці	1751
■ молдовани	13171
■ німці	1220
■ поляки	1317
■ росіяни	177530
■ татари	1255
■ турки	758
■ цигани	1449
■ чехи	344

Місця компактного проживання національних меншин (національний склад та населені пункти)

- **Болгари** (72,5% від усіх, що мешкають в області) проживають в мкр. Тернівка, Центрального району м. Миколаєва. Крім міста Миколаєва, болгари проживають у всіх районах області, але в незначній кількості.
- **Чехи** (57,2% від усіх, що мешкають в області) компактно проживають в с. Богемка, Врадіївського району.
- **Турки-месхетинці** проживають в селах Костичі, Віноградівка, Добра Криниця Баштанського району та селі Тамарине Снігурівського району (95,2% від усіх, що мешкають в області).
- **Курди** компактно проживають у Корабельному районі міста Миколаєва (97,4% від усіх, що мешкають в області).

ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

- Після перереєстрації, відповідно до законодавства України, в Миколаївській області офіційно зареєстровані 58 громадських об'єднань національних меншин
- З них 56 зареєстровані як громадські організації, одна громадська спілка – Рада національних товариств Миколаївської області та один відокремлений підрозділ громадської організації “Спілка вірмен України” Миколаївської області .
- Ці організації мають статус: Всеукраїнський-1; Обласний-34; Міський-16; Районний-7.

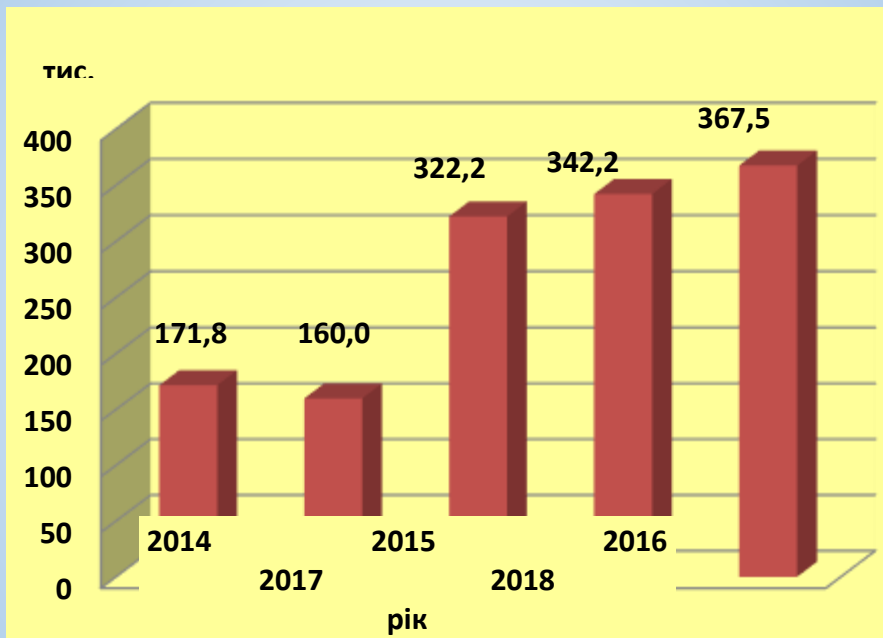

ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ 2018 РОКУ

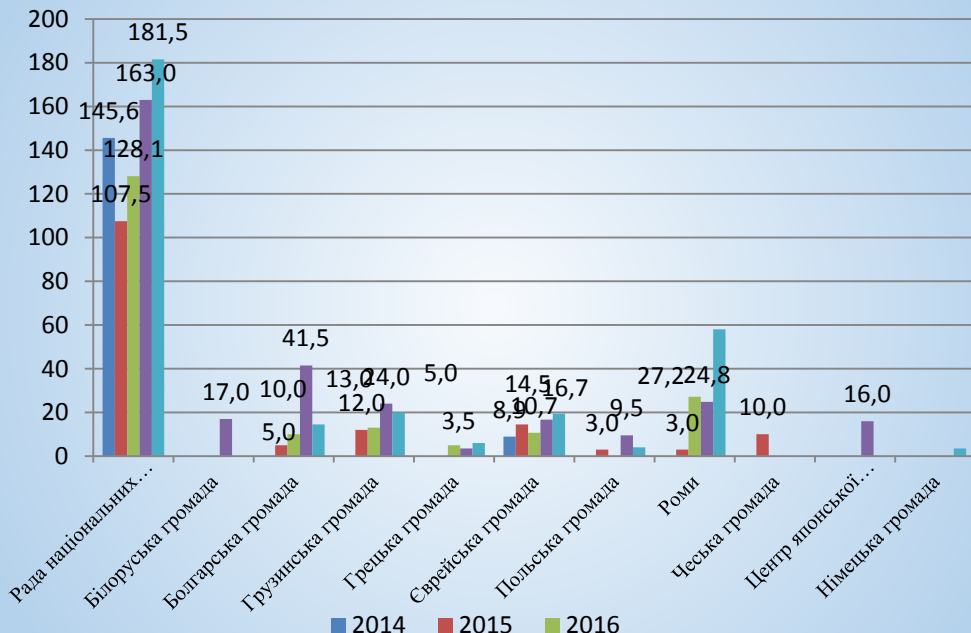
- На реалізацію заходів Програми 2018 року рішенням обласної ради затверджено та профінансовано видатки у сумі 367,5 тис. грн.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ 2014-2018 РР.

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ЕТНІЧНИХ ГРОМАД МИКОЛАЇВЩИНИ 2014-2018 РОКИ

Задоволення релігійних потреб національних меншин

- В області діють релігійні громади вірменської апостольської церкви, братської (чеської) церкви євангельської, німецької євангелічно-лютеранської церкви, громади мусульман та євреїв.
- Типовими культовими будівлями забезпечені громади: вірменів, чехів, німців, євреїв. Мусульмани – використовують приміщення пристосовані під молитовні потреби.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-КООРДИНАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗМІЦНЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО МИРУ І ЗЛАГОДИ У БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОМУ СУСПІЛЬСТВІ ОБЛАСТІ

•З 2000 року в області функціонує консультативно-дорадча рада представників громадських організацій національних меншин при голові облдержадміністрації, склад якої оновлено відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 29 травня 2017 року № 185-р.

•До складу ради входять представники 16 національностей: азербайджанці, болгар, білоруси, вірмени, греки, грузини, євреї, караїми, корейці, месхетинські турки, німці, роми, поляки, татари, угорці, чехи.

•Чергове засідання Ради відбулося 30 жовтня 2018 року

ОРГАНІЗАЦІЯ СЕМІНАРІВ, ЗУСТРІЧЕЙ З ПИТАНЬ ЕТНОПОЛІТИКИ

• 20 липня 2018 року за ініціати́ви Європейського Центру з Питань Меншин (м. Фленсбург Німеччина) відбулася робоча зустріч експерта Ради Європи пані Наталі Мекахаль, співробітника ЄЦПМ пані Поліни Суліми з начальником управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації Михайлом Димитровим, директором Центру Розвитку Місцевого Самоврядування Валентином Бойко та головами обласних національно-культурних товариств білорусів, болгар, вірмен, греків, грузин, ромів та японців.

• Під час зустрічі були обговорені питання реалізації в Миколаївській області спільних проєктів Ради Європи, Адміністрації Президента України, Міністерства закордонних справ Німеччини, Міністерства культури України та Міністерства молоді та спорту України.

НАУКОВО-ОСВІТНЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

- 24-26 квітня 2018 року в приміщенні Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського відбулась традиційна щорічна науково-практичної конференції "Історичні мідраші північного Причорномор'я", оргкомітет якої очолив голова ГО "Миколаївське обласне товариство єврейської культури" Михайло Гольденберг.

В ході конференції працювали чотири секції: "Єврейське населення України в роки Другої світової війни", "Історія розвитку єврейських громад південної України", "Єврейська община в етнополітичному, культурному й економічному просторі України та світу" та "Методологія, історіографія та джерелознавство".

Завершив конференцію "круглий стіл" "Українсько-єврейські відносини: культурний аспект".

**СПІЛЬНА ПРОТИДІЯ БУДЬ-ЯКИМ ПРОЯВАМ
КСЕНОФОБІЇ, АНТИСЕМІТИЗМУ ТА РАСИЗМУ
В ОБЛАСТІ, ГАРМОНІЗАЦІЯ МІЖЕТНІЧНИХ
ВІДНОСИН ТА СПРИЯННЯ ЕТНІЧНІЙ
КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

• 26 січня 2018 року ГО «Миколаївська обласна єврейська громада» організувала та провела заходи з нагоди Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту: щорічна Акція "Шість мільйонів сердець", яку відкрила літературно-музична композиція театральної студії НОЕК та флешмоб "We remember", організований Всесвітнім єврейським конгресом.

• По завершенню Акції відбулося покладання квітів до пам'ятного знаку, встановленого на Херсонському шосе в пам'ять про євреїв Миколаєва, які загинули під час Голокосту.

- Проведення уроків пам'яті в селі Богданівка Доманівського району та колишніх єврейських колоніях: села Добре, Новополтавка, Плющівка, організація заходів із вшанування пам'яті жертв Голокосту в місцях масового знищення та поховань представників національних меншин у районах області (вересень 2018 р.)

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ГОЛОКОСТУ РОМІВ

- 2 серпня 2018 ГО «Миколаївське обласне товариство ромів «Романі Бахт» на чолі з головою, заслуженим працівником культури України Володимиром Юрковським взяла участь у заходах з вшанування пам'яті жертв голокосту у Бабиному Яру в м. Києві .

**Траурний мітинг та урок пам'яті біля пам'ятного
знаку на місці розстрілу 5000 ромів в селі
Красеньке Кривоозерського району**

ПІДТРИМКА ІНІЦІАТИВ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ТОВАРИСТВ ОБЛАСТІ У ПРОВЕДЕННІ ДНІВ КУЛЬТУРИ, КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ АКЦІЙ, СПРЯМОВАНИХ НА ГАРМОНІЙНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ТА КУЛЬТУР НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

- Конкурс з визначення програм (проектів, заходів), розроблених національно-культурними товариствами, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка.
- Переможцями конкурсу стали:
- Болгарський культурно-просвітницький центр "Търновка" з програмою "Обласний фестиваль «Етнічна спадщина» " (11.0 тис. грн.)

Громадська організація "Грузинське національно-культурне товариство "Іберія" з програмою Дні грузинської культури в Миколаївській області, Фестиваль грузинської культури (20.0 тис. грн.)

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

- ГО «Миколаївське обласне товариство ромів «Бахталє»
- (II фестиваль ромського мистецтва «Бахталє збирає друзів»)(23 тис.грн.)

ГО «Миколаївське обласне товариство поляків» (Обласний конкурс на знання польської мови (написання тестів з польської мови), знання польських традицій, історії, культури, видатних поляків) (4 тис.грн.)

- ГС «Рада національних товариств Миколаївської області» ("Видання збірок віршів (російською мовою) миколаївських поетів Валентини Карпуніної і Валерія Фальова") (3,5тис.грн)

ГО Миколаївське обласне товариство німців України "ВІДЕРГЕБУРТ (святкування Дня Матері) (3,5 тис.грн.)

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ

19 березня 2018 року відбувся гала-концерт до Міжнародного Дня рідної мови

- 17 лютого 2018 року в Центральній міській бібліотеці ім. М.Л. Кропивницького відбулася літературно-музична композиція "Родная мова – матуліна мова", підготовлена громадською організацією "Миколаївське обласне національно-культурне товариство білорусів "Голас Радзіми" при сприянні управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації

- Презентація
- VI випуску альманаху "Мова рідна, слово рідне" за результатами конкурсу творів громадян різних національностей до Міжнародного дня рідної мови

СВЯТКУВАННЯ 8 КВІТНЯ – МІЖНАРОДНОГО ДНЯ РОМІВ

•Святковий концерт "Бахтале збирає друзів" в
Миколаївському міському будинку культури
"Корабельний" 17.03.2018

Роман-мандрівка «Дром довжиною в життя».
Знайомство з культурою, звичаями та
традиціями циган.

ДНІ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ І КУЛЬТУРИ, ФЕСТИВАЛЬ СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ

•27 травня 2018 ГО «Миколаївське обласне товариство
«Голос Радзими» провело захід «Сьогодні в нашій хаті
свято»

Учні Болгарської школи ім. Івана Вазова, ЗОШ
№16, студенти вивчають болгарську мову в ЧНУ
ім. Петра Могили на святі присвяченому Дню
слов'янської писемності і культури в дитячій
бібліотеці ім. Лягіна

ДНІ НІМЕЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА МИКОЛАЇВщині

ФЕСТИВАЛЬ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР "ДРУЖБА" – 2018

17 листопада 2018 року в Миколаївському міському Палаці творчості учнів пройшли заходи в рамках Днів німецької культури в Миколаївській області. Організатор заходів - Миколаївська обласна центральна спілка німців і німецької молоді "Відергебурт"

СПІВПРАЦЯ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ОБЛАСНИМИ ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВ

27 березня 2018 року в Миколаївській універсальній науковій бібліотеці презентували новий локальний проект «Сузір'я дружби». У його рамках відбувся етновечер «Національний костюм - втілення культурних традицій народу», присвячений національному одязі українського, польського і німецького народів

ЩОРІЧНИЙ ПЕРВОМАЙСЬКИЙ МІСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ МИСТЕЦТВ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР «МИ - УКРАЇНСЬКІ»

**ТЕАТРАЛЬНИЙ ПЕРФОМЕНС
«ДОТЕПНІСТЬ ТА МУДРІСТЬ
НАРОДІВ У КАЗКАХ І ПРИСЛІВ'ЯХ»**

На запрошення громадської організації "Тернівське болгарське товариство ім. Івана Вазова" з 01 по 04 квітня 2018 року в Миколаївській області с творчим візитом перебував Хор варненських вчителів Арс-Музика (Республіка Болгарія).

Візит був приурочений до 100-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та Болгарією

- 12 квітня 2018 року Миколаївську область з дружнім візитом відвідала Генеральний Консул Республіки Греція в м. Одесі пані [Despina Koukouloupoulou](#).
- У рамках візиту відбулась зустріч поважної гості з керівниками та науковцями Вишів, Державного архіву Миколаївської області, управління культури, національностей та релігій ОДА, грецькою громадою Миколаївщини, яку очолює Олена Маврокордато.

06.10.2018 року в рамках проекту "В пам'ятках історії – коріння нашої дружби" обласне товариство греків «Нова Еллада» організувало поїздку та екскурсію в село Трикрати Вознесенський район для членів національно-культурних товариств області.

Мета проекту – ознайомлення з пам'ятниками історії, традиціями та культурою багатонаціональної Миколаївщини, парками та ландшафтами нашого краю.

